

Je Březnice potokem, nebo už řekou ?

1. Úvod:

Odpověď na otázku z názvu článku není snadná a pravděpodobně nebude zcela zodpovězena ani po jeho přečtení. Tedy pokud Vám na ni nebudou údaje uvedené v něm stačit. Tento můj článek bude tentokrát opět z oboru vlastivěda a místopis a to doslova. Bude totiž o největším vodním toku v naší obci a jejím nejbližším okolí. Vodnímu toku, který dříve více a dnes již méně ovlivňuje přímo naše životy.

2. Několik statistických údajů:

V této části článku uvedu pár údajů, které se mě podařilo zjistit o Březnici v různých pramenech: správce tohoto toku, tj. Povodí Moravy s.p., vesnice nad níž pramení, tedy Obce Březnice, Wikipedie, a jiných. Celková délka toku je 24,8 km, plocha jejího povodí 124,9 km², průměrný průtok 0,38 m³. Pro srovnání má přibližně poloviční délku než řeky Dřevnice, nebo Olšava, povodí má dokonce pouze čtvrtinové. Od pramene po Březolupy je Březnice pstruhovou vodou, dále pak je brána jako mimo pstruhová.

Povodí obsahuje celé, nebo velkou část, katastrů těchto obcí: Březnice, Bohuslavicemi, Šarovy, Březolupy, Bílovice, Zlámanec, Svárov, Kelníky, Velký Ořechov, Částkov, Nedachlebice, Mistřice, Topolná, Kněžpole, Komárov, Karlovice a Lhota. Když se seznam pozorně přečtete, jsou tam téměř všechny obce Mikroregionu „Za Moravú“, jehož je naše malebná dědina součástí. Současně pak jsou v povodí Březnice všechny vesnice s nimiž máme společnou hranici katastrálního území. Březolupy pak, při „troše fantazie“, leží téměř uprostřed tohoto povodí.

vodní tok Březnice v zimě u nás v Březolupích

3. Putování od pramene po Březolupy:

Naši cestu nemůžeme samozřejmě začít jinde, než na místě, kde vodní tok Březnice pramení. Je to ve Vizovických vrších severovýchodně nad stejnojmennou obcí v nadmořské výšce 405 m.n.m. Má celkem třináct pramenišť, která mají dokonce svá jména. Prameny jsou v převážně listnatém porostu, krajina je zvlněná a na horním toku převládá bystřinné proudění. Z lesa vytéká říčka do obce Březnice a protéká jí jihozápadním směrem. Mezi větší přítoky patří tyto: od „Filmových ateliérů“ a čtvrti „U Majáku“.

Další přítok, z lesa mezi Salaší a Majákem, je přesně na hranici katastrů obcí Březnice a Bohuslavice. Jak přítéká směrem ke druhé z vesnic, ztrácí rychlost proudění, které se tak mění na říční. Koryto se na začátku Bohuslavic rozšiřuje a nachází se zde první regulovaný úsek potoka. Mezi významnější přítoky zde patří tři menší postupně přítékající od hřebene mezi obcemi Bohuslavice a Doubravy. Dále pak jeden další od obce Salaš.

U části poeticky zvané „Ráj“, která je ještě součástí obce Bohuslavice přechází říčka do nejmenšího katastrálního území na jejím toku, Šarov. Aby se to trošku vyvážilo, do ní přítéká první větší přítok to Lhotský potok tekoucí od stejnojmenné obce. Další naopak menší přítok, odvodňující pozemky nad obcí směrem ke Lhotě, pak přítéká téměř na konci poutě říčky katastrem obce Šarovy.

3. Potok na katastru naší vesnice:

Na konci Šarov, nedaleko místní části Březolup „Lapač“, v nadmořské výšce 222 m.n.m. přechází potok Březnice do katastrálního území naší vesnice. Postupně do něho přítékají dva levostranné přítoky nepříliš velké vydatnosti. Prvním je v části „Lapač“ od hřebene nad Zlámancem, druhým pak svodnice od hradu Šarova, která je však pouze občasným tokem.

Od konce Bohuslavic opět tekl potok v přirozeném stavu, tj. meandroval v terénu. Tento jeho stav končí u mostu v části „Zelnice“, přibližně 150 metrů před dalším významnějším tentokrát pravostranným přítokem, kterým je Hlubočský potok pramenící mezi obcemi Lhota a Karlovice. Na něm se nachází jediná současná umělá díla na našem katastru. Rybník Hluboček vybudovaný v šedesátých letech 20. století, revitalizovaný v roce 2020 a nový letos vybudovaný rybník Lesů ČR. Nedaleko od jejich soutoku se od toku Březnice odděloval dlouhá léta mlýnský náhon, který byl veden po levém břehu potoka pod místní částí „Kozina“.

soutok Březnice a Hlubočského potoka

Pak regulovaný (k regulaci, tj. napřímění a zkapacitnění toku, Březnice u nás, došlo v letech následujících po poslední velké povodni roku 1958), tok Březnice prochází zastavěnou částí obce a nedaleko místa, kde přecházel přes Březnici mlýnský záhon, tzv. vantroky, přítéká malý potůček od zámeckého parku. Tento odvádí vody z hřebene v části „Čertoryje“ přes bývalou skládku a je ve velké své části zatrubněn. Další přítokem, který je dokonce veden pod zemí v potrubí, v téměř celé své délce, je potůček od lesíka „Remíza“, který se nachází severně nad obcí. Nedaleko pak, v místě lávky v části „Zápolí“, pak potok po 2.140 metrech regulace přechází opět do přirozeného stavu.

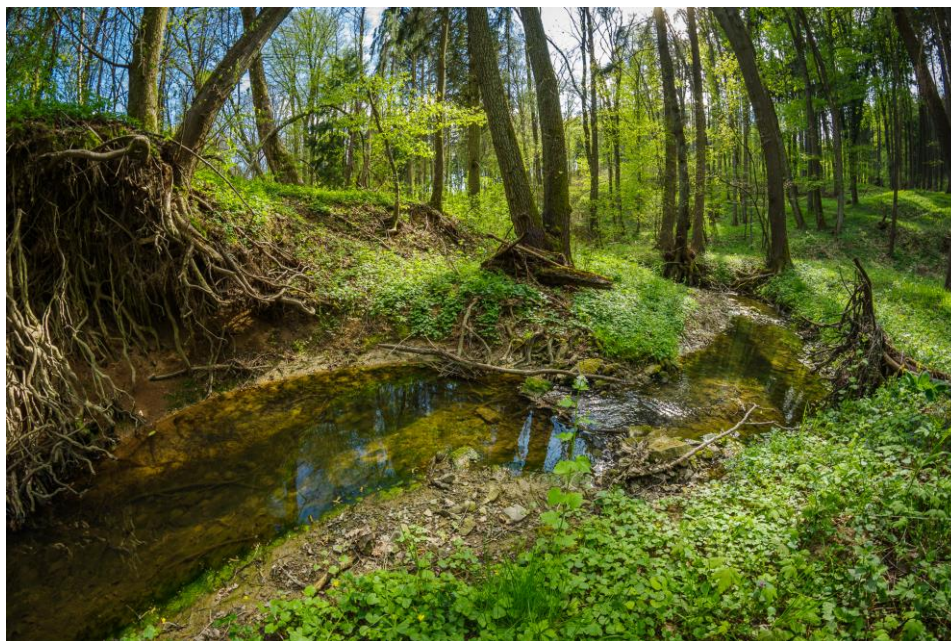
Na konci své pouti naším katastrem do potoka, nedaleko mostu vedoucí k části obce „U pálenice“, opět zaúst'oval výše zmiňovaný mlýnský náhon, který napájel dva březolupské mlýny. Horní stojící nedaleko zámku a dolní, který stál v místě ubytovny v kempu. Oba dva postupně ve 20. století přestali plnit svou funkci a přestaly být používány. O tom ale někdy příště v článku mlýnech a mlynářích v naší obci a okolí, který je v mém edičním plánu prozatím bez termínu vydání. Jen tak pro zajímavost na Březnici bylo celkem šest mlýnů, V Bohuslavicích, Šarovech, u nás dva, v Bílovicích a Včelarech. A už nás čeká pouze poslední pravostranný přítok v části „Buchlov“, který teče z hřebene od lokality „U Kameňa“. Pak nás už v místě nejnižší nadmořské výšky našeho katastru 194 m.n.m. říčka Březnice opouští a teče směrem k Bílovicům.

4. Od Březolup po soutok s řekou Moravou:

Potok Březnice přitéká k obci Bílovice a v místě mostu vedoucímu ke družstvu začíná opět jeho regulované koryto. To pak pokračuje až do místa konce jeho cesty, tj. po soutok s řekou Moravou. Pod mírným kopcem na začátku obce přitéká zleva největší přítok říčky a to Zlámanecký potok, který pramení východně od této obce. Spolu se svými přítoky Částkovský a Lipinským potokem a dalšími bezejmennými toky, které pramení pod hřebenem Prakšické vrchoviny, přivádí do Březnice největší množství vody.

Říčka pak protéká celou obcí Bílovice a v její místní části Včelary se stáčí k severu a velkým obloukem obtéká obec Kněžpole. Protéká v blízkosti Kněžpolského lesa a téměř na konci své pouti jsou jeho vody posíleny ještě dvěma většími přítoky. Nejdříve se připojuje levostranný bezejmenný tok pramenící v Místřicích, nakonec pak potok Burava pramenící mezi obcemi Oldřichovice a Karlovice a tekoucí nedaleko Toplné.

Pak už se v blízkosti Jarošova, místní části města Uherské Hradiště, v tichosti noří všechny vody z naší oblasti to nesrovnatelně vodnatější řeky Moravy. Tam dočasně končí jejich pout' dlouhá téměř 25 kilometrů, aby společně z ostatními vodami ze vzdálených Jeseníků, části Beskyd, Javorníků, Vsetínských, Hostýnských a části Vizovických vrchů, pokračovaly na své pouti. Z Moravy putují do Dunaje, s ním pak do Černého moře a dále do moře Středozevního. A nakonec možná voda z „naší“ Březnice dorazí až buď do Indického, nebo Atlantického oceánu.

meandry Hlubockého potoka

5. Závěr:

Březnice je při běžném stavu potok, někdy bych dokonce řekl spíše malý potok. Při přívalových deštích (naštěstí pouze několikrát za desetiletí), kdy je koryto plné, se mění na docela velkou řeku. Pojmenování říčka, je tak velikostně vlastně něco mezi tím. Ve většině citovaných zdrojů se sice mluví o řece Březnici, ale já přesto asi zůstanu u pojmenování potok, které nejčastěji automaticky používám. A jak tomu bude po všech získaných informacích u Vás ?

Tolik v krátkosti další krátký vlastivědný výlet po nedalekém okolí na naší krásné Moravě. Doufám, že jste se při něm něco nového dozvěděli, nebo si aspoň příjemně počtli.

P.S. Autorem fotek použitých v článku je Marek Michalík, kterému tímto za jejich poskytnutí děkuji.

Zpracoval dne 22. 11. 2021 Radek Berecka, kronikář obce Březolupy